

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 29969-05-13

תמ"ש 396-01-14

תמ, ש 30069-05-13

תמ"ש 30017-05-13

בפני כב' השופטת שושנה ברגר,
סגנית נשיא לענייני משפחה - מחוז חיפה

בעניין הקטינים

התובעת

ע"י ב"כ עוה"ד רויטל לוי

נגד

הנתבע

ע"י ב"כ עוה"ד דורית ענבר סברדליק

פסק דין

לפניי תובענות חדדיות של הצדדים, כדלקמן (למען הנוחות תיקרא הגב' "האשה" או "האם" מר ייקרא להלן: "הבעל" או "האב").

1. תביעת האם למזונות מדור ודמי טיפול עבור הקטינים (תמ"ש 30017-05-13).
2. תביעת האם למשמורת הקטינים (תמ"ש 29969-05-13).
3. תביעתה הרכושית של האם (תמ"ש 30069-05-13).
- כל תביעות האם הוגשו ביום 16.5.13.
4. תביעת האב למשמורת משותפת והסדרי ראייה (תמ"ש 396-01-14) הוגשה ביום 1.1.14.

רקע עובדתי ותמצית השתלשלות ההליך:

1. בני הזוג נישאו זל"ז ביום 25.11.08 ומנישואיהם נולדו להם 3 ילדים: ילדת 11. כיום כבת 4.5 שנים והתאומים – ילדי 12. כיום בני 3 שנים.
2. לצורך הבנת הרקע העובדתי יצוין כי, עובר למשבר הנישואין הנוכחי בין הצדדים אשר הוביל להגשת התובענות שבכותרת, עברו הצדדים משבר נישואין בשנת 2009, אשר בגינו התנהלה תביעת גירושין בבית הדין הרבני האיזורי בחיפה. במסגרת הליך הגירושין הנ"ל, ניתן ביום 21.5.09 תוקף של פסק דין להסכם גירושין ויחסי ממון שנחתם בין בני הזוג ביום 3.5.09 (להלן: "הסכם הגירושין") במסגרתו, הסדירו הצדדים את ענייני הרכוש ביניהם. באותה העת לא היו לצדדים ילדים. כמו כן, לא היתה בבעלותם דירה. בשנת 2011 רכשו הצדדים דירה ברחוב בחיפה (להלן: "הדירה").

1 מתוך 20

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 29969-05-13

תמ"ש 396-01-14

תמ"ש 30069-05-13

תמ"ש 30017-05-13

3. יחסיהם האישיים של הצדדים עלו על שרטון ובעקבותיו הוגשו התובענות שבכותרת.
4. אדון איפוא בטענות הצדדים והשתלשלות החליכים הרלבנטיים במסגרת כל סוגייה בנפרד.

3 התביעה הרכושית:

5. התובעת עתרה בתביעתה הרכושית למחצית מוניתין האישי ו/או נכסי קריירה של הנתבע, למחצית משווי זכויות כספיות מעבודתו, מלוא הזכויות בדירה ובתכולתה ומחצית שווי האופנוע. אדון בכל אחד מרכיבי הרכוש הנתבעים כמופרט להלן:
6. הדירה - בהחלטת מיום 1.7.17 ניתן צו למינוי ב"כ הצדדים ככונסי נכסים למכירת הדירה. הדירה נמכרה בסופו של יום לצד ג' בסך של 1,570,000 ₪. הסכם המכר אושר על ידי בית המשפט וכן ניתנה הוראה כי לאחר פרעון המשכנתא תופקד תמורת מכר הדירה שתיוותר בידיהם הנאמנות של כונסי הנכסים, זאת עד להכרעה בתובענות הצדדים בכל הנוגע להסכם הלוואה שנחתם בינם לבין הורי הבעל ביום 24.3.11. ביום 6.12.15 ניתן פסק דין בתובענות הנ"ל לפיו נפסק כי על כונסי הנכסים להעביר להורי הבעל את הסך 750,000 ₪ בצירוף הצמדה בלבד ממועד מכירת הדירה. פסק דין מסיים, למעשה, את ההכרעה בעניין הדירה. יוער עוד כי ממילא אין כל הצדקה לעתירת התובעת לקבלת מלוא כספי תמורת מכר הדירה. לא הונחה כל תשתית עובדתית או משפטית לעתירה כאמור. סוגיית מדורס של הקטינים תוכרע במסגרת תביעת המזונות.
7. לעניין האופנוע – עיינתי בטיעוני הצדדים בעניין זה לרבות חקירתם הנגדית במסגרת ישיבת ההוכחות שהתקיימה ביום 4.2.15. כידוע, המוציא מחברו עליו הראיה. משכך, על התובעת מוטל נטל ההוכחה כי האופנוע הינו רכוש משותף של הצדדים ועל כן, זכאית היא למחצית שוויו. בנטל זה לא עמדה התובעת. ראשית, אין ספק כי האופנוע רשום על שם אביו של התובע. נכון אומנם שרישום כלי רכב הינו דקלרטיבי בלבד ואולם, יחד עם זאת לא עלה בידי התובעת להוכיח כדבעי כי הרכב נרכש ממקורות כספיים משותפים של הצדדים. הגרסה המסתברת יותר הינה שהאופנוע נרכש בעיקר מכספי הורי הבעל. אי לכך, עתירת התובעת בעניין זה להידחות.
8. זכויות ממקום עבודה ונכסי מוניתין/קריירה – שני הצדדים שכירים ומשתכרים משכורות ממוצעות, כאשר עיון בשכרו של הנתבע מלמד כי משכורתו אף נמוכה מזו של התובעת. מכל מקום, גובה הכנסות שני הצדדים מעיד בבירור כי לא ניתן לייחס למי מהם מוניתין אישי/נכסי קריירה. גם אם הנתבע עתיד לסיים לימודי תואר וישתכר סך של 10,000 ₪, כפי טענת התובעת עדיין אין בכך כדי להוביל מסקנה כי יש לו מוניתין אישי או נכסי קריירה שיש לאזן שווים בין הצדדים.
- הצדדים נישאו זל"ז בשנת 2008. הם לא ערכו הסכם ממון ולפיכך, חל עליהם הסדר איזון המשאבים הקבוע בחוק יחסי ממון. אי לכך, המסקנה המתבקשת הינה כי הצדדים הינם

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 29969-05-13

תמ"ש 396-01-14

תמ"ש 30069-05-13

תמ"ש 30017-05-13

- 1 בעלים בחלקים שווים של כל הזכויות הכספיות שנצברו על שם מי מהם ממועד הנישואין,
- 2 קרי – 25.11.08 ועד למועד נקיטת ההליכים, קרי – 16.5.13 (להלן: "תקופת השיתוף").
- 3 9. לצורך הערכת שווי זכויות הצדדים, הנני ממנה בזאת את מר כמומחה מטעם
- 4 בימ"ש כדי לחוות דעתי בשאלות הבאות השנויות במחלוקת שבין הצדדים:
- 5 א. הערכת זכויות הצדדים מכל מקור שהוא, לרבות: זכויותיהם מעבודתם (כולל זכויות
- 6 פנסיה), חשבונות בנקים, קרנות, חסכונות וכיוצ"ב כל זכות כספית אחרת שעל שם
- 7 מי מהם.
- 8 ב. אופן האיזון המוצע של הזכויות, שחלקן לפדיון וחלקן לפדיון דחוי.
- 9 ג. הצדדים יעמידו לרשות המומחה כל חומר רקע שיתבקש על ידו.
- 10 ד. קביעות המומחה ומסקנותיו תהיינה מנומקות.
- 11 ה. המומחה רשאי לבקש מבימ"ש בכל עת, בכתב או בע"פ, הוראות למילוי תפקידו.
- 12 ו. שכרו של המומחה ישולם על ידי שני הצדדים בחלקים שווים.
- 13 ז. המומחה יגיש לבית המשפט את חוות דעתו תוך 60 יום ערוכה לפי הטופס שבתוספת
- 14 הראשונה לפק' הראיות (נוסח חדש) תוך 45 יום.
- 15 10. למרות האמור בסעיף 9 שלעיל, נוכח תקופת השיתוף הקצרה יחסית (כ 5 שנים בלבד), רשאים
- 16 הצדדים להגיע להסכמה כי כל צד ישאר הבעלים של כל זכות כספית הרשומה על שמו.
- 17 הצדדים יודיעו על כך לבית המשפט, תוך 30 יום. בכפוף להודעה כאמור, יבוטל מינוי
- 18 המומחה ולחלופין, יכנס המינוי לתוקף.
- 19 **תביעות המשמורת:**
- 20 11. הקטינים כיום כבני 4.5 ו- 3 שנים. כפי שיפורט להלן, חלוקת זמני שהותם אצל הוריהם
- 21 שוויונית פחות או יותר. בעת נקיטת ההליכים התגוררו הצדדים יחד בדירה עם הקטינים.
- 22 משכך, לא ניתנו החלטות זמניות לעניין משמורת הקטינים שכן לא היה כל צורך בכך. דרכי
- 23 הצדדים נפרדו סופית עם מכירת הדירה. ביום 1.11.14 עברה התובעת להתגורר עם הקטינים
- 24 בדירה שכורה.
- 25 12. כאמור, בהחלטתי מיום 10.7.14 הוריתי לעו"ס לסדרי דין להגיש תסקיר בעניינם של
- 26 הקטינים. כאמור, בעקבות כך הוגשו 5 תסקירים ואפרט להלן בתמצית את תוכן האמור בהם.
- 27 13. טרם דיון בטענות הצדדים לגופן, לאור חשיבות העניין אביא בתמצית את הוראות החוק
- 28 הרלבנטיות וניתוח הפסיקה, כדלקמן.
- 29
- 30

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 29969-05-13

תמ"ש 396-01-14

תמ"ש 30069-05-13

תמ"ש 30017-05-13

המתווה הנורמטיבי – כללי :

- 1
- 2 14. סעיף 14 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות תשכ"ב – 1962 (להלן: "חוק הכשרות")
- 3 קובע לאמור:
- 4 **"מעמד ההורים"**
- 5 **ההורים הם האפוטרופסים הטבעיים של ילדיהם הקטינים.**
- 6 היינו, שני ההורים כאחד ממלאים תפקיד של אפוטרופוס לקטין מבלי קשר לשאלה מי מהם
- 7 הוא המשמורן על הקטין.
- 8 15. סעיף 18 לחוק הכשרות קובע לאמור:
- 9 **"שיתוף בין ההורים"**
- 10 (א) **בכל עניין הנתון לאפוטרופסותם, חייבים שני ההורים לפעול תוך הסכמה והסכמתו**
- 11 **של אחד מהם לפעולתו של רעהו, יכולה להינתן מראש או למפרע, בפירוש או מכלוא, לעניין**
- 12 **מסויים או באופן כללי, וחזקה על הורה שהסכים לפעולת רעהו, כל עוד לא הוכח היפוכו של**
- 13 **דבר. בעניין שאינו סובל דיחוי, רשאי כל אחד מההורים לפעול על דעת עצמו."**
- 14 16. בחוק הכשרות לא נזכר המונח משמורת, והפסיקה התייחסה אל התיבה "משמורת" – כאל
- 15 הזכות להחזקתו של הקטין, היינו היכן יגור הקטין, ומה יהיו זכויות ההורה שאין הקטין גר
- 16 איתו להסדרי ראייה, הדבר גם עולה מהוראות סעיף 24 לחוק הכשרות.
- 17 17. בתמ"ש (טב) 5782-08-09 א.ק. נ' נ.ק. (23.10.11) (פורסם במאגר "נבו") סקר כב' ס"נ הנשיא
- 18 השופט אסף זגורי את ההבחנה שבוצעה בפסיקה בין "משמורת משפטית" (שהינה בעצם
- 19 אפוטרופסות) לבין "משמורת פיזית" שפירושה אחזקה, כך למשל הופנה בפסק דינו, לפסק
- 20 הדין בעניין תמ"ש(ת"א) 36621/06 ט.מ. נ' ע.מ. (25.11.09) (פורסם במאגר "נבו").
- 21 18. לא אחזור על ההנמקות המפורטות שבפסק דין זה, אך אוסיף כי גם אני סבורה ש"משמורת"
- 22 היא "גזרה צרה" יותר מתוך המונח הרחב של אפוטרופסות והוא המקום בו יתגורר הקטין,
- 23 וזאת אני למדה מהוראות סעיף 15 לחוק הכשרות הקובע את חובותיהם של ההורים במסגרת
- 24 אפוטרופסותם, וכולל בהן החובה והזכות לדאוג לצרכי הקטין, לרבות חינוכו, לימודיו,
- 25 הכשרתו לעבודה ולמשלח יד וצמודה לה הרשות להחזיק בקטין ולקבוע את מקום מגוריו.
- 26 19. משנה תוקף יש לניתוח זה, לאור הוראת סעיפים 24 ו-25 לחוק הכשרות החוזר על המינוח
- 27 של "החזקה" כקטין, מקום שהורים אינם גרים יחד. אמור מעתה: משמורת, היא קביעת
- 28 מקום מגוריו של קטין, בעוד יתר תפקידי האפוטרופוס כהגדרתם בחוק, נשארים של שני
- 29 ההורים גם יחד. היינו ההורה המשמורן וההורה שאינו משמורן, או אף במקרה של "משמורת
- 30 משותפת" – היינו כאשר קטין חולק מגוריו בין שני הוריו. הנה כי כן, חרף המאבק על
- 31 המשמורת בין ההורים ובלא קשר להכרעת בית המשפט בעניין המשמורת, שני ההורים הם
- 32 אפוטרופסים לקטין, וכל החלטה משמעותית בחייו של הקטין, לרבות בעניין בריאותו, חינוכו

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 29969-05-13

תמ"ש 396-01-14

תמ"ש 30069-05-13

תמ"ש 30017-05-13

- וכיו"ב, צריכה להתקבל בצוותא חדא על ידי שניהם. בהקשר זה מצופה מההורים, חרף חילוקי הדעות והמאבקים המשפטיים ביניהם בעבר ובהווה, יניחו בצד את כל משקעי העבר ויפעלו בשיתוף פעולה למען טובת בנם המשותף היחיד – הקטין.
- קביעת המשמורת על הקטין:**
20. כידוע, קבעה הפסיקה כי השיקול הבלעדי המנחה את בית המשפט בדינו בסוגיית משמורת קטינים הינו עיקרון טובת הקטין הקונקרטי נשוא התיק (ראה בעניין זה: דנ"א 7015/94 **היועמ"ש נ' פלוגית**, פ"ד נ(1) 48) וכן האסמכתאות שזכרו בפסק דינו של כב' הש' יהורם שקד תמ"ש (ת"א) 8309-06-11 פסקאות 36-37, מיום 7.7.13 (פורסם במאגר נבו) התיק (בג"ץ 5227/97 **דויד נ' ביה"ד הרבני הגדול**, פ"ד נה (1), 453).
21. כפי שכתב חברי כב' הש' בן ציון ברגר בתמ"ש 4993-10-08 (לא פורסם) כי:
- "בתי המשפט נוטים כיום לפסוק משמורת משותפת, כאשר מתקיימים התנאים המאפשרים זאת. התנאים המרכזיים אשר נקבעו בפסיקה לצורך פסיקת המשמורת המשותפת הינם – מסוגלות הורית טובה של שני ההורים, רמה גבוהה של שיתוף פעולה בניהם, מעורבות של ההורים בחיי הילדים, קיומו של קשר טוב ותקין בין ההורים לילדים, מגורים סמוכים, רצון הילד, תפיסת הילדים את שני הבתים כמרכזיים בחייהם והערכה הדדית (ע"מ (חיפה) 384/06, תמ"ש (ראשל"צ) 28951/09, תמ"ש (ת"א) 36621/06, תמ"ש (י-ם) 19660/07, תמ"ש (קרית) 17120/07).
- כב' השופט יצחק עמית בע"מ 384/06 קובע כי "אני מסכים עם חברתי, השופטת וילנר, כי השיקול של טובת הקטין גובר על כל שיקול אחר. עם זאת, הוטדתי במקרה שבפנינו, אם אין מקום להורות על משמורת משותפת. להבדיל מתיקי אימוץ, הרי שבתיקי משמורת, ברוב המקרים שני ההורים כשירים ומסוגלים לגדל את ילדם, כפי שעשו טרם פירוק קשר הנישואין. אבדן משמורת משמעו הפקעת זכותו הטבעית של ההורה "המפסיד" לגדל את ילדו והפקעת זכותו של הילד להיות מטופל על ידי אותו הורה. בהאידנא, יש ליתן משקל לרצונו של האב להיות שותף שווה זכויות בגידול ילדיו ובחינוכם. על רקע התמורות בחברה המודרנית, האב כבר אינו נתפס כשותף עקיף או משני בקשר עם הילד, אלא כדמות חיונית התורמת להתפתחות הילד, דמות העומדת בפני עצמה בקשר המהותי עם הילד. עקרון השוויון, שהועלה בפסיקה לכדי זכות יסוד, משפיע כיום על הפסיקה במגוון של נושאים, החל בנושא מזונות הקטינים וכלה בחלוקת הרכוש ואיזון המשאבים, והוא מקרין גם על שאלת המשמורת (הדגשה לא במקור - ב.ב.)."
- חברי כב' הש' ניצן סילמן, ניתח בהרחבה את סוגיית המשמורת המשותפת בפסק הדין בתמ"ש בתמ"ש 17120/07 **פלוגית נ' פלוגי** מיום 22.8.10 (פורסם במאגר נבו), תוך שימת דגש

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 29969-05-13

תמ"ש 396-01-14

תמ"ש 30069-05-13

תמ"ש 30017-05-13

- 1 על השוני בחלוקת התפקידים המסורתית בין ההורים במשך השנים, כאשר אבות נוטלים
2 כיום חלק מהותי, יותר ויותר, בגידול הילדים ובחייהם.
- 3 לדעת כב' הש' סילמן בפסק הדין הנ"ל, המציאות מחייבת את בחינת התנאים לקיומה של
4 משמורת משותפת על בסיס התנהגותם של הצדדים טרם הסכסוך, אך זאת בתנאי כי האב
5 אכן רואה את ילדיו כיום והיה שותף פעיל בחייהם טרם הסכסוך. אין מקום להעניק משמורת
6 משותפת לאב שלא רואה את ילדיו ו/או לאב אשר לא נטל חלק משמעותי בחייהם טרם
7 פתיחת ההליכים. כאמור בפסקה 37(א) לפסק הדין: "מקום בו קיימת מסוגלות נאותה,
8 מקום בו ניסיון העבר מלמד על חלוקת נטל הגידול והטיפול, ומקום בו קיים רצון להמשיך
9 לחלוק בעול הטיפול, (וכל אלו הנם פרמטרים שיש לבחון ביחס למקרה הקונקרטי), תהיה
10 המשמורת המשותפת "דרך המלך". ודוק- אלו הם המקרים אשר ממילא הסדרי הביקור
11 בהם יהיו רחבים וחלוקת הזמן תהיה חצינית או קרובה לכך; לטעמי, בבירור בין 'כותרת'
12 כזו או אחרת, יש להעדיף את ברירת המשמורת המשותפת, על מנת למנוע את תחושת
13 ה"הפקעה" או תחושת ה"הפסד". מקום בו קיימים התנאים לעיל, יש להעביר נטל שלילת
14 ההסדר המשותף, לשכמו של הטוען כנגד."
- 15 22. במכלול השיקולים אשר על בית המשפט לבחון שומה עליו גם לבחון את המשכיות הקשר בין
16 שני ההורים לקטין ולמצוא מהו הסידור אשר יוביל לשמירת הקשר עם שני ההורים לאור
17 ההכרה בחשיבותו לצורך התפתחותו התקינה של הקטין (נע"א 493/85 פדידה נ' פדידה, פ"ד
18 לט (3) 573, רע"א 2184/99 פלוגית נ' אלמוני, מאגרים משפטיים).
- 19 23. הפועל היוצא מן האמור כי לאחרונה, ניכרת בפסיקה מגמה של קביעת משמורת משותפת על
20 קטינים. יש הסבורים כי זו גם "דרך המלך" בהכרעה בסכסוכי משמורת כאשר ההיגיון העומד
21 מאחורי הדברים הוא הימנעות מהענקת "מעמד-על" לאחד ההורים, יצירת איזון במעמדם
22 מתוך תקווה שבדרך זו ישתפו פעולה בצורה המיטיבה ביותר עבור ילדיהם הקטינים. היבט
23 נוסף לכך הינו העברת מסר מחנך לקטינים באשר למעמדם השוויוני של שני ההורים בחייהם.
24 יחד עם זאת, יש מקום לבחון נסיבותיו הפרטניות של כל מקרה ומקרה העומד לדיון בפני בית
25 המשפט, תוך בחינת יישום אפשרות קביעת משמורת משותפת על נסיבותיו של כל מקרה
26 ומקרה.
- 27 עד כאן המתווה המשפטי הנוגע לסוגיית משמורת קטינים.
- 28 ומן הכלל אל הפרט, בהתייחס לנסיבות המקרה שבפניי:
- 29 כאמור, לתיק בית המשפט הוגשו 5 תסקירים על ידי עו"ס לסדרי דין ולחלן תמציתם.
- 30 24. תסקיר מיום 19/10/14:
- 31 התסקיר הוגש בעת שהצדדים התגוררו עדיין יחד. בתסקיר תואר כי הצדדים חילקו ביניהם
32 את ימי האחריות לטיפול בקטינים. עוד תיארה עו"ס לסדרי דין את מצבם של הקטינים,

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 29969-05-13

תמ"ש 396-01-14

תמ"ש 30069-05-13

תמ"ש 30017-05-13

- 1 המצויים בליבו של הסכסוך בין ההורים ופירוק הבית המוכר להם. בהתייחס לשאלת
2 המשמורת, ציינה כי זו אינה רלוונטית כרגע ואולם "חשוב ששני ההורים יהיו משמעותיים
3 בחיי הילדים כמו כן, הנושא יוכל להיבחן לאחר מעבר לדיוור נפרד והאופן בו יתנהלו ההורים
4 עם ילדיהם". לעניין הסדרי הראייה נכתב כדלקמן:
5 "לגבי הסדרי השהות – נראה כי מעברים תכופים בין בתים לא יטיבו עם הילדים יחד עם
6 זאת, התנגדות האם ללינות אינה מובנת, הילדים והאב יצטרכו להתרגל לסדר וקביעות
7 בקשר ביניהם. מומלץ כי הסדרי השהיה יהיו כדלהלן:
8 א' כולל לינה קבוע בכל שבוע.
9 בשבוע ראשון ד' ללא לינה וסופ"ש.
10 בשבוע שני ה' כולל לינה כשאין סופ"ש.
11 חגים לסירוגין כאשר הסבב הקבוע חנוכה – האב (במיום החופשה מהמסגרת הלימודית)
12 פורים – אם וכן הלאה".
13 25. תסקיר מיום 7/1/15:
14 התסקיר הוגש בעת שהצדדים כבר התגוררו בנפרד. בהתייחס למאפיינים הוריים של האב
15 נכתב: "האב מאוד אוהב את הילדים, נלחם על מקומו כאב ומגלה רצון להיות חלק
16 אינטגרלי מחיי ילדיו ושותף מלא לגידולם. הוא קשוב לצרכיהם השונים ומנסה להעניק
17 להם תשומת לב ומנסה להציב להם גבולות. הוא היה ער לכך ש במצוקה, אינה אוכלת,
18 מבטאת רגריסה בהתנהגותה, והסכים לכך שתהיה בטיפול רגשי והוא יקבל הדרכת הורים.
19 לעיתים נראה כי מתוך מצוקה וסערת רגשות מגיב בעוצמות רגשיות גבוהות. האם טוענת כי
20 עלול להתפרץ (היה מתפרץ על)".
21 בהתייחס למאפיינים הוריים של האם נכתב: "האם מאוד אוהבת את הילדים. מגלה רגשיות
22 לצרכיהם האינדיבידואליים, ניכר כי מבינה את צרכי ההתפתחות שלהם, מעודדת אותם
23 לפתח אישיותם העצמית. ניכר כי אינה נבהלת מהמתחים והתחרות בין הילדים ומגיבה
24 בהתאם. האם מודעת לכך כי בעיקר במצוקה רגשית, היא מעידה על בכי, צעקות
25 והצמדות אליה. היא מייחסת את המצוקה לכך שהמעברים בין הבתים פוגעים ברצף
26 ומבקשת לצמצם לינות. היא אינה מתייחסת לאב כמי שזקוק להדרכה ועזרה וממקדת את
27 בקשתה במשמורת אם ובלינות סופ"ש בלבד אצל האב".
28 עו"ס לסדרי דין בחנה בתסקיר שתי חלופות: האחת – משמורת הקטינים אצל האם והסדרי
29 שהות עם האב בימים א' ו – ד' למספר שעות והשנייה – משמורת משותפת והסדרי ראייה
30 בימים א' ו – ד' כולל לינה וסופ"ש, או א' וה' כולל לינה, כשאין סופ"ש.
31 בסיום התסקיר נכתב:
32 "הערכה מסכמת של עו"ס לסדרי דין:

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 29969-05-13

תמ"ש 396-01-14

תמ"ש 30069-05-13

תמ"ש 30017-05-13

- 1 בפתח הדברים ראוי לציין כי שני ההורים שיתפו פעולה עם תהליך ההערכה. שניהם בעלי
2 יכולות הוריות טובות, אנשים חמים, אוהבים את ילדיהם ורגישים כלפיהם. ניכר כי תהליך
3 הפרידה מלווה בעוצמות רגשיות ורגישות של ההורים ובעיקר אך גם על הילדים. מדובר
4 בילדים רכים וצעירים הרגישים מאוד לתגובות ההורים.
5 האם משקיעה בילדים, ניכר כי מקנה להם חינוך וידע, נראית דומיננטית בחייהם. יחד עם
6 זאת, בביקור הבית האחרון ניכר כי שקט אצל ילדים תוך הפגנת חיכוכים ותחרות על תשומת
7 לב. האב חם כלפי הילדים, מגלה רצון עז להיות חלק אינטגרלי מחייהם. בביקור בית
8 ניכר שקט ורגיעה ובקשר ביניהם. נראה כי משמורת אם עשויה להפחית מהלחץ שחשה
9 האם ותאפשר תהליך הסתגלות למצב החדש. חשוב לציין כי על פי חוק הכשרות המשפטית
10 מדובר בשני אפטרופסיים טבעיים לילדים שאין ספק כי כל החלטה משמעותית צריכה
11 להתקבל על ידי שניהם. רק אם האם תשכיל להבין כי האב הוא שותף שווה ובהחלטה על
12 משמורת אם אין, מתן לגיטימציה למידורו מהחלטות חשובות, אזי הילדים ירווחו את
13 הוריהם ויוכלו להתפתח באופן תקין".
14 אי לכך, המליצה עו"ס לסדרי דין על משמורת הקטינים בידי האם וזמני שהותם אצל האב
15 בימי א' כולל לינה וד' או ה' כולל לינה וכן סופ"ש אחת לשבועיים. עוד המליצה על חלוקת
16 זמני השהות בחגים ובחופשות וכן על טיפול רגשי והדרכה של שני ההורים. בנוסף,
17 המליצה על קשר טלפוני/משלוח מסרונים לצורך עדכון הדדי בנושא הקטינים.
18 26. דיווח מיום 13/5/15:
19 עם מעבר הקטינים לקרית, הועבר הטיפול לעו"ס לסדרי דין בקרית. בדיווח
20 צוין כי עד השלמת הבדיקה הנדרשת בעניין המשפחה, לא ייעשו שום שינויים בהחלטה
21 שניתנה בעניינם של הצדדים.
22 27. דיווח מיום 11/6/15:
23 עו"ס לסדרי דין כותבת כדלקמן:
24 "עו"ס לסדרי דין והמטפלת המשפחתית מתרשמות מילדים מטופלים באופן מיטיב לעילא.
25 הילדים מגיעים למסגרות בזמן, גם כשלנים אצל אביהם, הם נקיים, מטופחים, שמחים
26 וחיוניים. במסגרות הם משחקים ואהודים הן על הצוות והן בקרב קבוצת השווים. ההורים
27 שניהם בקשר קבוע עם המסגרות החינוכיות, משתפים פעולה ומעורבים בנעשה בגנים. לכל
28 הורה קשר קרוב, חם ואוהב עם ילדיו, הילדים מרגישים בטוחים, חופשיים ושמחים עם כל
29 הורה. ההורים כל אחד בדרכו מביע סבלנות, אורח רוח וגישה מותאמת לצרכי הילדים. עו"ס
30 לסדרי דין והמטפלת המשפחתית הביעו בפני כל הורה את הערכתם הרבה לתפקוד ההורי
31 המסור והאחראי. ראוי לציין כי לאחרונה ההורים משתפים פעולה בהדרכה הורית עם
32 פסיכולוגית לארבעה חמישה מפגשים.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 29969-05-13

תמ"ש 396-01-14

תמ"ש 30069-05-13

תמ"ש 30017-05-13

- 1 לאור האמור לעיל, במסגרת הסמכות שניתנה על ידי כבוד השופטת החל מתאריך 10/6/15
2 הסדרי השהות יהיו בימי א' וד' עם לינה אצל האב ובסופי שבוע ללא שינוי בשלב זה.
3 ההורים הביעו הסכמתם לכך.
4 ההורים קיבלו הסבר לגבי משמעות המשמורת והאחריות ההורית המשותפת שלהם. היות
5 ששניהם עקשנים בעמדתם, תיערך וועדת תסקירים בתאריך 19/8/15 בהשתתפות
6 המפקחת המחוזית לסדרי דין. ההורים נתנו הסכמתם להשתתפות בוועדה. לאחר קיום
7 הוועדה יועבר לכבוד בית המשפט תסקיר משלים".
- 8 28. דיווח מיום 26/10/15:
9 בדיווח מתואר כי ביום 19/8/15 התקיימה ועדת תסקירים במסגרתה נערך דיון בנושא זמני
10 שהותם של הקטינים אצל כל אחד מההורים. בתסקיר נכתב:
11 "עו"ס לסדרי דין מבקשת לציין כי למרות השוני במקום המגורים לא התבקשו בנושא
12 המשמורת. היות שזמני השהות כרוכים בנושא המשמורת מומלץ, כי זמני השהות יישארו
13 במתכונתם הנוכחית. האם מתנגדת להרחבת זמני השהות ואילו האב מבקש להרחיבם כך
14 שיחזיר את הקטינים בסופי שבוע שהם אצלו, למסגרות החינוכיות ביום א'."
15 האב מבחינתו סירב לחתום על סיכום הדיון בוועדה, בטענה שמאוכזב מכך שאין המלצה
16 למשמורת משותפת. הוא ציין כי המוטיבציה שלו למשמורת משותפת קשורה גם בהשלכות
17 הכלכליות להן זכאי כהורה משמורן".
- 18 29. לסיכום ביניים מתוך סקירת התסקירים הנ"ל עולה מסוגלותם ההורית התקינה של שני
19 ההורים. כמו כן, עולה כי הקטינים שוהים אצל האב שני לילות בשבוע, בשבוע שבו הם אינם
20 שוהים עימו בסוף השבוע. בשבוע בו שוהים הקטינים אצל האב בסוף השבוע, לנים הם אצל
21 האב 3 לילות בשבוע. האב עותר להרחיב את שהות הקטינים עימו בסוף שבוע באופן שילוו
22 אצלו גם במוצ"ש בסופי השבוע בהם מצויים הם אצלו. עוד טוען האב כי במצב הדברים
23 האמור יש לפסוק כי הקטינים יהיו במשמורתם המשותפת של הצדדים. מנגד, טוענת האם
24 כי יש להורות על משמורתם הבלעדית בידיה ואין מקום להרחבת זמני שהותם אצל האב.
- 25 30. עיון בתסקירים מלמד כי על אף מסוגלותם ההורית התקינה של שני ההורים המליצה עו"ס
26 לסדרי דין הגב' רונית בן עזרא על משמורת הקטינים בידי האם. היא נחקרה בישיבה מיום
27 4.2.15 והעידה כי ערכה ביקורי בית אצל שני ההורים וראתה את כל אחד מהם מתמודד עם
28 גידול הילדים. העובדה שהורי האב נכחו בחלק מהפגישות אין בה לטעמי כדי להפחית
29 ממסוגלותו ההורית של האב לטפל בקטינים. כפי שתיארה עו"ס לסדרי דין, המדובר ב 3
30 ילדים קטינים וכל עזרה מבורכת. עוד העידה שהמליצה על הוספת לינה באמצע השבוע בימי
31 ד' או ה' לא "כפרס או כעונש" אלא כחלק מההסתגלות של הילדים לשני בתים מתוך חשיבה
32 שהאב מסוגל לטפל בקטינים. כשנשאלה אם לא נכון לוותר על הלילה הנוסף באמצע השבוע,
33 השיבה "בעיניי לא. האבא זה לא אבא לונה פארק של שעתיים, הוא צריך ללמוד לגדל,

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 29969-05-13

תמ"ש 396-01-14

תמ"ש 30069-05-13

תמ"ש 30017-05-13

1 להתמודד וגם כשבוכים בלילה, חלק מהורות זה לדעת להתמודד עם קשיים. מגדירה את זה
2 אבא לונה פארק, באים לשעתיים וזה מספיק די והותר, אבל אבא שמביע רצון, נכונות
3 והדרכה נכונה, זה ליהנות משני העולמות" (עמ' 19, ש' 5-8).

4 היא הסבירה מדוע המליצה על משמורת אצל האם: "אני חושבת שלא בכדי אחד הטעמים
5 שהמלצתי על משמורת בידי האם, נותנת להם יציבות, היא ערה לצרכים שלהם, הם בגיל
6 של ספרייה אינדיבידואלית, עד גיל 3, לא רוצה להיות פסיכולוג, אבל צריכה להיות להם
7 קביעות אובייקט, שזו האמא נותנת. כשהשלב הזה מסתיים בהצלחה הם אמורים להפנים
8 את הדמות של האם שנותנת להם ביטחון ולהיות ביכולת ובמגע עם ההורה השני או אחרים.
9 זה בדיוק הנקודה הזו. מצד אחד לתת להם את הבטחון ואת היציבות ולאפשר גם קשר עם
10 ההורה השני" (עמ' 19, ש' 11-16).

11 באשר למסוגלותו של האב, העידה "ראיתי אותו גם בבית המשותף שלהם איך מחתל ילד,
12 בדיוק הכין ארוחת ערב, עשה חביתות, ראיתי בשתי סיטואציות, לא אומרת שזה קל, אני
13 חושבת שהוא יכול, כן מאמינה בזה" (עמ' 20, ש' 4-6).

14 בחקירתה על ידי עוה"ד סברדליק (ב"כ האב), העידה שהיא מאמינה כי דרך המלך הינה
15 קביעת משמורת משותפת וכי התרשמה מהבית שבו הוא גר ומאופן תגובתם של הקטינים
16 להוריו. כאשר הקשתה עליה עוה"ד סברדליק מדוע אם כן המליצה על משמורת הקטינים
17 אצל האם, השיבה "השקפת עולמי באמת ששני ההורים ראויים, צריכים להיות שותפים,
18 זה הבסיס שאני מסתכלת על כל משפחה, אבל כל משפחה אני צריכה לבחון יותר בעוד שני
19 מדים של יציבות, איך הדברים התנהלו עד עכשיו, באיזה גיל הילדים. נקודת המוצא שלי
20 שני ההורים שותפים ראויים ושווים, אבל אני כן מסתכלת לכל משפחה לגופה. בהתאם לזה
21 ההמלצות" (עמ' 20, ש' 24-27).

22 היא הודתה שביתו של האב ראוי, הוא חם ואמפתי לקטינים ומסתדר עימם ולא אירע להם
23 דבר בעת שהותם אצלו. היא הסבירה בהמשך שהחלופה השנייה לעניין משמורת משותפת של
24 שני ההורים מבוססת "על הערכה שלי, חלק מהשיקולים שיש פה שני הורים ראויים,
25 אוהבים ורוצים" (עמ' 24, ש' 2-3). כשנשאלה על סמך מה מבוססת החלופה הראשונה
26 משמורת אם, השיבה "יש שני מדדים שהם שוברי שיוויון, איך זה התנהל עד עכשיו
27 והיכולת לתת יציבות. אני חושבת שאני הבנתי גם בדיעבד שמי שהיה המטפל העיקרי זו
28 האמא ואני מבססת את הדברים על סמך מידע שנמסר לי לקראת הדיון מהגן הקודם
29 שהאמא הייתה מאוד מעורבת, הילדים היו נקיים, מסודרים, הגננות ראו את מאבקי הכוח
30 ביניהם, מי יוציא את הילדים, מי שטיפל יותר זו האמא. דבר שני, לגבי יציבות ראיתי את
31 התגובות שלהם של כל הורה לגבי התנהגות של ילדים וראיתי איך האמא לא נבהלת
32 שהילדים סוערים, מכוונת מאוד יפה את ההתנהגות שלה ואיך כל ילד יכול להירגע, יודעת

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 29969-05-13

תמ"ש 396-01-14

תמ"ש 30069-05-13

תמ"ש 30017-05-13

- 1 מאוד לקרוא את המפה. לא אומרת חלילה על האב שום דבר רע, גם הוא ראוי אוהב, אבל
- 2 לזה נתתי משקל".
- 3 ובהמשך :
- 4 ש. בתסקיר שלך בעמ' 6 שגם האב מתפקד כשיש לילדים מצוקה כלשהי, הוא קשוב, מעניק
- 5 תשומת לב, מנוסה, מציב גבולות, נכון?
- 6 ת. נכון.
- 7 ש. המדד הזה נפל.
- 8 ת. לא נפל. ראיתי אותם בשיחה המשותפת וכשהם הגיעו לקונפליקט ומשבר מי נשאר בחדר
- 9 ומי יצא ועזב. זה עוד שיקול דעת שראיתי שיש משהו קשה, מי יכול להתמודד עם המצוקה
- 10 ולמי היה מאד קשה עד כדי כך שהיה צריך לצאת מהחדר. זה היה אצלי במשרד.
- 11 ש. זה לא סיטואציה עם הילדים והאבא קם ועזב נכון?
- 12 ת. אני שמחה שזה היה מולי. לא יודעת איפה קרה בעוד מקום, אבל מההסקה שלי,
- 13 ההסתכלות שלי, לאמא יש יותר יכולת לאסוף אותם, בגלל זה מרשים לעצמה להתפרק
- 14 לידה. אלו דברים שצריך לחדד" (עמ' 24, ש' 23-5).
- 15 לדבריה, האב היה פחות זמין, נראה פחות במוסדות החינוך של הקטינים ולעיתים הוריו
- 16 מילאו את מקומו.
- 17 31. עיון בעדותה מלמד כי המלצתה היתה להעניק לאם משמורת בלעדית. האם מבקשת כמובן
- 18 לאמץ המלצה זו. מנגד, טוען האב כי נימוקיה של עו"ס לסדרי דין להמלצה כאמור אין בהם
- 19 כדי להוביל למסקנה כי יש ליתן לאם עדיפות לעניין משמורת הקטינים ולהעניק לה משמורת
- 20 בלעדית עליהם.
- 21 32. בעניין זה, דעתי כדעת האב. כחוט השני עובר בכל התסקירים וחווות הדעת המקצועיות תיאור
- 22 מאוזן של יכולותיהם ההוריות של הצדדים ותפקודם היום יומי כלפי הקטינים. אומנם האב
- 23 נעזר בחוריו ואולם, אין בכך כדי לגרוע מיכולותיו ההוריות ויש לברך על כך שהסבים נתרמים
- 24 לסייע בגידול הקטינים. הנימוקים שהובאו על ידי עו"ס לסדרי דין לצורך ביסוס המלצתה
- 25 לעניין משמורת האם כאפשרות עדיפה על פני משמורת משותפת אינם משכנעים די הצורך
- 26 באופן שמוביל למסקנה כי אכן יש להעניק לאם עדיפות על פני האב. המדובר בשני הורים
- 27 דומיננטיים שאוהבים את הקטינים, מגלים אחריות הורית, רוצים בטובתם של הקטינים
- 28 ומוכנים לעשות את כל הנדרש לצורך הטיפול בהם באופן המיטבי ביותר, זאת על אף הפרידה.
- 29 אינני רואה הצדקה ליתן לאם יתרון על פני האב בעניין זה ועל כן שוכנעתי כי יש להורות על
- 30 משמורתם המשותפת של הקטינים אצל שני ההורים.
- 31 33. כידוע, בפסיקת בית משפט מקובל כי ככלל יאמץ בית המשפט את המלצת המומחים שמונו
- 32 על ידו, "אלא אם כן קיימים טעמים נכבדים ובעלי משקל ממשי, המצדיקים סטיה
- 33 מאותה המלצה" (רע"א 4575/00 פלונית נ' אלמוני, פ"ד נה (2) 331, 332). הלכה פסוקה היא

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 29969-05-13

תמ"ש 396-01-14

תמ"ש 30069-05-13

תמ"ש 30017-05-13

- 1 כי לבית המשפט שיקול דעת אלו דברים מתוך עדות המומחה לבכר ואלו לדחות נע"א (עליון)
- 2 409/84 מדינת ישראל נ' שגב, מ(3) 706, 711 (1986) אך ככלל "בית המשפט לא ייטה לסטות
- 3 מחוות דעתו של המומחה בהיעדר נימוקים כבדי משקל" נע"א (עליון) 558/96 חברת שיכון
- 4 עובדים בע"מ נ' רוזנטל, פ"ד נב(4) 563 (1998).
- 5 34. על פי הפסיקה תסקירי פקידת הסעד מהווים אמצעי משמעותי וחשוב במסכת הראיות
- 6 שיובאו בפני בית המשפט במסגרת עניינים העוסקים במשמורת קטינים. התסקירים הינם
- 7 בגדר חוות דעת המעניקות למונח העמום "טובת הילד" ממשות ותוכן קונקרטי. לפקיד
- 8 הסעד הכלים, הניסיון והמומחיות המקצועית לבחון את השאלות המתעוררות כאשר
- 9 הקטינים נמצאים חוצץ בין שני ההורים הניצים, כפי שנקבע בר"ע 4575/00 פלונית נ' אלמוני,
- 10 נה (2) 321 (פורסם בנבו).
- 11 35. הפסיקה מעניקה חשיבות רבה לחוות דעת מומחים "הן בשל יכולתם לבחון את השאלות
- 12 המתעוררות בכל מקרה בעין מקצועית והן בשל היותם גורם ניטרלי לעומת ההורים
- 13 היריבים" (ראה: רע"א 4575/00 הנ"ל). עוד נקבע ברע"א 4575/00 הנ"ל כי ככלל יאמץ בית
- 14 המשפט את המלצת המומחה, "אלא אם כן קיימים טעמים נכבדים ובעלי משקל ממשי,
- 15 המצדיקים סטיה מאותה המלצה".
- 16 36. יחד עם זאת, כפי שנקבע בע"מ 27/06 פלוני נ' פלונית, מיום 1.5.06 [פורסם
- 17 בנבו]: "...ההכרעה השיפוטית מתחת ידו של השופט היא יוצאת, לא מתחת ידו של המומחה
- 18 המקצועי. ככלל תחום בו מתבקשת קבלת חוות דעת מומחה, אין בית המשפט משמש
- 19 "חותמת גומי" לעמדת המומחה המקצועי, אין הוא רואה בה עובדה מוגמרת אלא המלצה
- 20 אשר ככלל יש ליתן לה משקל רב ביותר, אך לא מכריע. האחריות בקבלת ההכרעה מוטלת
- 21 אפוא כולה על כתפי בית המשפט ואין הוא חולק בנטל האחריות עם כל מומחה או מומחים
- 22 מקצועיים, יהיו אלה רבים ככל שיהיו. לפיכך, משהונחה בפני בית המשפט חוות דעת
- 23 מומחה, וגם אם תהא זו נחרצת, ברורה וחד משמעית, אין בית המשפט פטור מהפעלת
- 24 שיקול דעת שיפוטי עצמאי בגיבוש הכרעת אכן, בתחום רגיש, עדין ומורכב זה נדרש בית
- 25 המשפט לגבש הכרעה עצמאית, תוך שהוא נעזר בחוות דעת הגורמים המקצועיים שמונו על
- 26 ידי בית המשפט, בראיות נוספות אשר הובאו בפניו ואשר את המשקל שיש ליתן להן הוא
- 27 בוחן, באמות המידה שהתווה המחוקק, בפסיקת בתי המשפט, ואולי יותר מכל - תוך שהוא
- 28 מדריך עצמו בניסיון החיים, בשכל ישר, ברגישות ובהבנה למצבו המורכב של כל אחד מן
- 29 המעורבים בעניינים אלה. סיכומה של נקודה זו, האחריות הכבדה המוטלת על כתפי בית
- 30 המשפט מחייבת אותו לבחון את חוות הדעת לגופה, ואין הוא מסיים מלאכתו בעיון בחוות
- 31 הדעת ובקבלת המלצת המומחים".

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 29969-05-13

תמ"ש 396-01-14

תמ"ש 30069-05-13

תמ"ש 30017-05-13

37. וכפי שנקבע בע"מ 10060/07 פלונית נ' פלוני, מיום 2.10.08 (פורסם בנבו): "ואולם, יתכנו מקרים בהם אין מנוס מהכרעה המנוגדת לאמור בחוות הדעת, כאשר קיימות ראיות בעלות משקל מהותי המצדיקות זאת".
38. נוכח החומר שהונח בפני בית המשפט, נחה דעתי כי יש מקום להורות על משמורת המשותפת של הקטינים אצל ההורים. לטעמי, גם עו"ס לסדרי דין שקלה אפשרות זו בחיוב והנימוק שניתן על ידה להמלצה לעניין משמורת בלעדית לאם אין בו די על מנת לבסס המלצה כאמור. כמו כן, מהתסקירים עולה כי הקושי בהבאת הקטינים לעולם יצרה אצל שני ההורים מחויבות הדדית שלהם כלפי הקטינים ורצונם לתפקד כהורים מטיבים עבורם. גם מטעם זה אני סבורה כי יש הצדקה להגיע לתוצאה כאמור.
39. לאור כל האמור לעיל, שוכנעתי כי בנסיבות המקרה שבפני התקיימו התנאים הנדרשים לצורך החלת משמורת משותפת של שני ההורים על הקטינים.
 1. אין חולק כי מסוגלותם ההורית של שני הצדדים טובה.
 2. אין חולק כי ההורים מעורבים בחייהם של הקטינים.
 3. אין חולק כי הקשר של ההורים עם הקטינים תקין.
 4. על אף שבתחילת הדרך ניכר קושי אצל כל אחד מההורים בקבלת מקומו של האחר, כיום, עם גדילתם של הקטינים, ניכר כי, כל אחד מההורים מכיר במקומו של האחר, בצורה המניחה את הדעת ויש להניח ולקוות שמצב דברים זה יתקיים גם בהמשך.
40. הענקת משמורת משותפת לשני ההורים בנסיבות המקרה שבפני תפחית את המתח ביחסי הצדדים, תקטין את החיכוך ביניהם ותוביל לקיום תקשורת ראויה. היה וחלילה לא כך יקרה, יש לזכור, כאמור לעיל, כי נושא המשמורת יכול וייבחן שנית בעתיד על ידי בית המשפט.
41. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים הנדרשים להכרעה, הנני מורה כי המשמורת על הקטינים תהא משותפת לשני ההורים. כאמור, ממילא, בכל עניין הנוגע לאפטרופסות על הקטינים, עליהם לפעול בשיתוף פעולה.
42. לעניין חלוקת זמני שהותם של הקטינים אצל ההורים – בשלב זה, לא מצאתי הצדקה לשינוי חלוקת זמני שהות כפי מתכונתה כיום. לא נעלמה מעיני משאלת האב להוספת לינה במוצ"ש בסופי השבוע בהם הקטינים נמצאים אצלו. בעניין זה, שותפה אני לעמדתה של עו"ס לסדרי דין לפיה לאור גילם של הקטינים – לינה במוצ"ש תיצור רצף גדול מדי של נתק מהאם. יחד עם זאת, יכול ובעתיד עם גדילת הקטינים, ישתנה מצב הדברים. לצורך כך, ניתנות בזאת לעו"ס לסדרי דין סמכויות על פי סעיפים 19 ו-68 לחוק הכשרות המשפטית והאפטרופסות, תשכ"ב – 1962 להכניס שינויים בחלוקת זמני שהות בעקבות פניית מי מההורים אליה בעניין זה והכל כמובן בהתחשב בטובת הקטינים וסדרי חייהם. תוקפה של הסמכה זו לשנה מהיום.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 29969-05-13

תמ"ש 396-01-14

תמ, ש 30069-05-13

תמ"ש 30017-05-13

תביעת המזונות:

- 1
- 2 43. בהחלטתי מיום 5.11.13 צוין כי הצדדים מתגוררים בדירה אחת ומשכורותיהם מופקדות
- 3 בחשבון המשותף. אי לכך, לא נפסקו מזונות זמניים עבור הקטינים. יחד עם זאת הוריתי כי
- 4 הצדדים ישלמו את הוצאות הבית השוטפות כמפורט בהחלטה מחשבונו המשותף. כך גם
- 5 לעניין הוצאות מזון ביגוד הנעלה וכד', זאת בהיקף שהיה נהוג בתקופה שקדמה להגשת
- 6 התביעה (ועל פי ממוצע בתקופה של 3 החודשים שקדמו להגשת התביעה). בנוסף, חויב האב
- 7 במחצית עלות המעון עבור הקטינים.
- 8 44. החלטה נוספת ניתנה ביום 13.3.14. בהחלטה צוין כי הצדדים או מי מהם מקשים על יישום
- 9 ההחלטות שניתנו לעניין הפקדת משכורותיהם בחשבון המשותף ומשכך, קם הצורך בפסיקת
- 10 מזונות זמניים עבור הקטינים. אי לכך, חויב האב במזונותיהם הזמניים של הקטינים בסך
- 11 של 3,300 ₪ לחודש, החל מיום 1.2.14. כמו כן, חויבו הצדדים לשאת בחלקים שווים בהוצאות
- 12 חינוך של הקטינים לרבות מעונות וצהרונים וכן, בהוצאות בריאות חריגות שאינן מכוסות על
- 13 ידי חוק בריאות ממלכת. בנוסף, חויבו הצדדים בחלקים שווים בתשלומי המשכנתא הרובצת
- 14 על הדירה. בר"ע שהוגשה על ההחלטה הנ"ל נדחתה ביום 10.4.14 ברמ"ש 9645-04-14.
- 15 45. בהמשך להחלטתי מיום 1.7.14 הגישו הצדדים תצהירי עדות ראשית מטעמם עליהם נחקרו
- 16 בישיבה מיום 4.2.15.
- 17 46. בהחלטתי מיום 4.11.14 אושר הסכם מכר דירת הצדדים. בעקבות כך, פינתה האישה את
- 18 הדירה עם ילדיהם ועברה להתגורר בדירה שכורה, החל מיום 1.11.14 (חוזה שכירות צורף
- 19 לתצהיר עדותה הראשית).
- 20 אדון כעת את בטענות הצדדים לעניין תביעת המזונות, כדלקמן.
- 21 47. **התובעת** – לטענת האם, האב צפוי להגדיל בצורה משמעותית את השתכרותו בעת שיסיים
- 22 את לימודיו. כמו כן, הדירה בה הוא מתגורר הינה למעשה בבעלותו וברי כי אינו משלם להוריו
- 23 שכר דירה בגין הדירה הנ"ל. כמו כן, הוא נוהג ברכב יוקרתי ומחזיק אופנוע יקר ערך. על כן,
- 24 לדבריה, לא היתה הצדקה לפסיקת מזונות זמניים בסכום כה נמוך כפי שנפסק ויש לחייב
- 25 האב במחצית הוצאות חינוך ובריאות של הקטינים, ב 60% מהוצאות שכר דירה והחזקת
- 26 הבית ובמזונותיו של כל קטין בסך של 2,000 ₪ לחודש.
- 27 48. **הנתבע** – בתמצית טוען האב כי הצדדים מקיימים משמורת משותפת על הקטינים ועיון
- 28 בהכנסות שניהם מלמד כי קיים פער לטובת האישה בשיעור של 47%. אי לכך, לטענתו, אין
- 29 מקום לפסיקת מזונות כלל ועל כל הורה לשאת במזונות הקטינים בזמני שהותם אצלו.
- 30 49. כידוע, בני הזוג הינם יהודים. לפיכך, חל לעניין חיוב המזונות דינו של המשפט העברי ע"פ
- 31 הוראת סעיף 3 (א) לחוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות) תשי"ט – 1959. על פי הדין העברי
- 32 חיוב במזונות ילדים עד גיל 6, שהינם מ"קטיני קטינים", מוטל על האב באופן אבסולוטי.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 29969-05-13

תמ"ש 396-01-14

תמ"ש 30069-05-13

תמ"ש 30017-05-13

- 1 חיוב האב במזונותיהם ההכרחיים של ילדיו בגילאי 6 עד גיל 15 שנים, מקורו בתקנות הרבנות
- 2 הראשית משנת תש"ד ולפיכך חובת האב במזונותיהם ההכרחיים היא חובה אבסולוטית
- 3 ובלעדית. באשר למימון צרכים, מעבר לצרכיו ההכרחיים, רובצת החובה על שני ההורים,
- 4 מדין צדקה, ביחס ישיר להכנסותיהם (ראה: ע"א 1375/93 אביטבול נ' אביטבול, פ"ד (נ1)
- 5 215, 219 (1996)), ורק כאשר ידם משגת (היותם "אמידים", ראה: ע"א 210/82 גלבר נ' גלבר,
- 6 פ"ד לח(2) 14, 20 (1984); ע"א 591/81 פורטוגז נ' פורטוגז, פ"ד לו(3) 449, 456-457 (1982)).
- 7 מעת מלאות לקטינים 15 שנה חל החיוב במזונותיהם על שני ההורים מדין צדקה באופן יחסי
- 8 ליכולתם הכלכלית.
- 9 50. הלכה פסוקה היא, כי את צרכי הילדים יש להוכיח ככל תביעה אזרחית, ואולם לצורך פסיקת
- 10 מזונותיו ההכרחיים של ילד אין צורך בהוכחת סך מינימלי של 1,250 ₪ - 1,350 ₪ לילד לא
- 11 כולל הוצאות מדור וחינוך. (ראה: ע"מ (מחוזי ת"א) 44/96 ניר פלד נ' תום פלד, תק-מח
- 12 (1)197, 15623, 15625 (1997) בר"ע (מחוזי ת"א) 2359/01 פ' מ' נ' פ' נ', תק-מח 2003(2),
- 13 28796, 28798 (2003)). לשופט היושב בדיון ניסיון חיים להעריך מהו סכום המזונות הנדרש
- 14 לקטינים עפ"י ניסיונו (ע"א 93/85 שגב נ' שגב, פ"ד לט(3) 824; ע"א 687/83 מזור נ' מזור,
- 15 פ"ד לח(3) 24 (1984); ע"א 302/80 אלגזיאס נ' אלגזיאס, פ"ד לד(4) 529, 531 (1980)).
- 16 51. יחד עם זאת, הלכה היא וכך מורין כי פסיקת המזונות נעשית על דרך איזון כולל של הכנסת
- 17 המשפחה מכל המקורות, תוך התחשבות בכלל היכולות מול הצרכים, וקביעה בהתאם לכך
- 18 את שיעורם הסביר של המזונות. (ראה: ע"א 180/80 תמיר נ' תמיר, פ"ד לד(4) 499, 501-502
- 19 (1980); ע"א 302/80 אלגזיאס נ' אלגזיאס, פ"ד לד(4) 529 (1980) בע"מ 5750/03 ריטה אוחנה
- 20 נ' אליהו אוחנה, תק-על 2005(2), 2560, 2561 (2005); בע"מ 2433/04 ג' צ' נ' ד' צ', תק-על
- 21 2005(4), 41, 43 (2005)).
- 22 52. חרף האמור לעיל, מגמת הפסיקה כיום במצבים בהם מתקיים בין הצדדים מנגנון של אחריות
- 23 הורית משותפת במתווה של חלוקת זמני שהות שווים נסקרה בפסק דינה של כב' הש' וילנר
- 24 בעמ"ש 51098-09-14 ניתן ביום 8.2.15 פורסם במאגר נבו שם נקבע כי: "החיוב במזונות מוטל
- 25 על המערער מכוח הוראת סעיף 3(א) לחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות), התשי"ט-1959,
- 26 הקובע כי "אדם חייב במזונות הילדים הקטינים שלו ... לפי הוראות הדין האישי החל עליו
- 27 ...". על פי הדין האישי העברי החל על המערער, חיובו במזונות ילדיו הוא על פי צורכיהם
- 28 ההכרחיים, ומדין צדקה חייב הוא בצורכיהם הנוספים (רע"א 324/88 אדר נ' אדר, פ"ד
- 29 מב(3), 347, 351 (1988) בחובה שמדין צדקה חייבת המשיבה, בכפוף ליכולתה הכלכלית.
- 30 עם זאת, אף שאין חולק כי החובה לזון את ילדיו מוטלת על האב, לא מצאנו שעליו למלא
- 31 חובה זו בתשלום כספי דווקא, ולכן בהסדר משמורת משותפת, על דרך העיקרון, רשאי האב
- 32 למלא אחר חובה זו באמצעות נשיאה בפועל של הוצאות הקטינים (ראו והשוו דברים
- 33 שכתבתי בעניין נשיאה בהוצאות הישירות חלף תשלום מזונות בעמ"ש (חיפה) -09-42513

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 29969-05-13

תמ"ש 396-01-14

תמ"ש 30069-05-13

תמ"ש 30017-05-13

- 1 14 א.ש. נ' י.ש. [פורסם בנבו] (4.1.15) (להלן: "עניין א.ש.ש."). הנחת יסוד זו היא שעמדה
- 2 בבסיס פסק דיני בע"מ (חיפה) 318/05 פלוני נ' פלונית [פורסם בנבו] (30.1.06) (להלן: "ע"מ
- 3 318/05"), שם נדרשתי לאמות המידה לפסיקת מזונות לקטינים במקרה של משמורת
- 4 משותפת של שני ההורים, וקבעתי כי ראוי להפחית משיעור החיוב במזונות המוטל על האב:
- 5 "חובת האב לתשלום מזונות הקטינים קמה לטעמי, רק באותם מקרים בהם הקטינים
- 6 נמצאים במשמורת האם, והיא זו אשר נושאת באופן ישיר בהוצאותיהם ההכרחיים. מטבע
- 7 הדברים, במקרים בהם נושא האב באופן ישיר בהוצאות ילדיו הקטינים, יוצא הוא ידי חובת
- 8 מזונותיו כלפיהם. הפועל היוצא הינו שכאשר הקטינים נמצאים במשמורת משותפת של
- 9 שני הוריהם, והאב נושא באופן ישיר בחלק מהוצאות ילדיו הקטינים, על האב לשלם
- 10 לקטינים במקרה כזה, מזונות מופחתים" (סעיף 12 לפסק הדין).
- 11 דוק, חובתו של האב לזון את ילדיו היא חובה מוחלטת מכוח הדין האישי. אולם, האמצעי
- 12 לעמידה בחובה זו, בעת שהאב משמורן על הילדים בהסדר של משמורת משותפת, יכול
- 13 וייעשה על ידי הזנת הקטינים בפועל חלק תשלום כספי. לעומת זאת, בעת שהות הילדים
- 14 במשמורת האם בהסדר זה - עומדת בעינה חובתו של האב לזון את ילדיו בתשלום מזונות
- 15 לאם עבור הקטינים".
- 16 53. ערה אני לגישות השונות בפסיקת בתי המשפט לענייני משפחה ובתי המשפט המחוזיים בעניין
- 17 "מזונות שוויוניים", לפיהן יש והאב יהא פטור כליל מתשלום מזונות לילדיו (מעבר לכיסוי
- 18 הוצאותיהם בפועל כשהם תחת משמורתו). כך, חיו מי שהתבססו על דיני היושר במשפט
- 19 העברי; היו מי שצמצמו את הגדרת "הצרכים ההכרחיים"; היו מי שקבעו כי חובת ההורים
- 20 לזון את ילדיהם מדין צדקה לאחר גיל 6 היא חובה שווה; והיו מי שבחרו לילך בדרכים אחרות
- 21 בניסיון להתאים את פסיקותיהם להוראות הדין (ראו לדוגמה תמ"ש (תל-אביב) 41194-06-
- 22 13 מ' נ' א', [פורסם בנבו] סעיף ב' 15 לפסק הדין (23.3.14); תמ"ש (ראשון לציון) 16785-09-
- 23 12 ס.ר נ' ד.ר [פורסם בנבו] (11.12.13); תמ"ש (תל-אביב) 26574-04-12 פלונית נ' אלמוני
- 24 [פורסם בנבו] (2.6.14); ע"מ (ירושלים) 367/02 פלונית נ' פלוני [פורסם בנבו] (22.5.03), וכן
- 25 ראו פירוט הגישות בפסק דינו המקיף של כב' ש"נ נשיא השופט א' זגורי שניתן בימים אלה
- 26 ולרבות גישתו הוא, בתמ"ש 35921-05-13 ש.ל. ג נ' מ.ג., [פורסם בנבו] סעיפים 40 - 43 לפסק
- 27 הדין (1.2.15)).
- 28 54. ספק רב אם גישות אלה מתיישבות עם הוראות החוק ועם הלכות בית משפט העליון. וראו
- 29 לדוגמה פסק דינו המפורש של כב' השופט א' רובינשטיין בעניין החובה המוחלטת של האב
- 30 לזון את ילדיו עד גיל 15: "המצב דהאידינא הוא כי קיימת חובה מוחלטת על האב לתשלום
- 31 מזונותיהם ההכרחיים של ילדים עד גיל 15, וחלוקת נטל המזונות שמעבר לכך היא על פי
- 32 'דין צדקה' על האב והאם" (בע"מ 8719/13 פלוני נ' פלוני [פורסם בנבו] (5.2.14). אומנם ניתנו
- 33 לא מעט פסקי דין אשר קבעו כי "בהערכת המזונות שעל אב לשלם לילדיו נוהג בית המשפט

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 29969-05-13

תמ"ש 396-01-14

תמ"ש 30069-05-13

תמ"ש 30017-05-13

- 1 לקחת בחשבון את צרכיו של הילד וכן את גובה הכנסתו של אב ויכולתו הכלכלית. במסגרת
- 2 זו, ממילא נלקחת בחשבון גם יכולתה הכלכלית של האם, וזו משליכה על היקף צרכיו של
- 3 הילד ועל היקף המזונות שעל האב לשלם" (בע"מ 5750/03 אוחנה נ' אוחנה, [פורסם בנבו])
- 4 סעיף 5 לפסק הדין (8.6.05), וכן האסמכתאות המאזכרות שם). ואולם, בעוד בית המשפט
- 5 העליון מאפשר התחשבות בהכנסותיה של האם, טרם יצאה תחת ידו הלכה עקרונית בדבר
- 6 ביטול החובה המוטלת על האב לזון את ילדיו, תוך החלת "מזונות שוויוניים".
- 7 55. כך, בעניין חובתו המוחלטת של האב לשאת במזונות ילדיו בכל מצב, ולרבות בעת היותו
- 8 משמורן בלעדי (על אחת כמה וכמה בהסדרי משמורת משותפת), ראו את פסק דינה של כב'
- 9 השופטת יע' ארבל בבע"מ 2561/08 פלוני נ' פלונית, [פורסם בנבו] סעיף 7 להחלטה (20.7.08):
- 10 "חובתו המוחלטת של האב לשאת בצרכים ההכרחיים של ילדיו הקטינים חלה בין אם
- 11 המשמורת על הילדים נמסרת לאם, בין אם היא נמסרת לאב, ובין אם היא ניתנת במשותף
- 12 לשני ההורים. מאחר והמבקש בענייננו הוא בעל המשמורת על הקטינה וממילא זה הנושא
- 13 בהוצאות גידולה, החיוב שהוטל עליו לשלם למשיבה נועד אפוא לספק אך את צרכיה של
- 14 הקטינה בזמן שהיא שוהה אצל אמה". נדמה לי כי עדים אנו לאחרונה לרוח חדשה הנושבת
- 15 מהערכאות הדיוניות בסוגיית מזונות הקטינים, אשר יכול ותואמת את המשפט המודרני
- 16 ואת התמורות החברתיות בעת החדשה, וזאת מתוך שאיפה מובנת ליצור "מזונות
- 17 שוויוניים". עם זאת, נדמה כי רוח זו אינה עולה בקנה אחד עם הלכות בית המשפט העליון
- 18 ואף מהווה סטייה מהן"
- 19 56. זאת ועוד, נדמה כי רוח חדשה זו השואפת להכיר ב"מזונות שוויוניים" אינה מתיישבת עם
- 20 הוראות החוק הרלוונטיות, ומהווה חקיקה שיפוטית של הערכאות הדיוניות. ראו בעניין זה
- 21 דברים ברורים שנאמרו בפסק הדין בערכאת הערעור - עמ"ש (מרכז) 25027-02-14 פלוני נ'
- 22 פלונית [פורסם בנבו] (4.1.15) (להלן: "עניין פלוני"): "חיובה של אם במזונות ילדיה
- 23 הקטינים, על בסיס עקרונות שוויון וצדק לרבות התאמת הדין לתמורות החברתיות, כנטען
- 24 על ידי המשיב - עניין הוא למחוקק לענות בו. חיוב האב בתשלום מזונותיהם ההכרחיים של
- 25 קטינים הינו חיוב שבדין וסבורות אנו כי לא ניתן להתערב בעצם קיומו, אלא אך בגובהו".
- 26 ונחזור לענייננו - דעתי היא כי על פי הדין והפסיקה של בית המשפט העליון המהווה הלכה
- 27 מחייבת, אין מקום לפטור את האב מתשלום המזונות. אולם, כאמור לעיל, בהסדרי משמורת
- 28 משותפת יש מקום לראות בנשיאת צרכי הילדים באופן ישיר על ידי האב כתשלום מזונות,
- 29 ועל כן ראוי להפחית ממזונותיו של האב - ובלבד שלא תפגע טובת הקטינים עקב כך. קביעת
- 30 שיעור הפחתת המזונות אינה מנותקת מהתחשבות בהכנסותיהם של שני ההורים, אם כי
- 31 כאמור, אין בהתחשבות זו כדי לאיין את חובת תשלום המזונות המוטלת על האב. בעניין
- 32 ע"מ 318/05 כתבתי כי שיעור ההפחתה יהיה תלוי במכלול הנסיבות בכל מקרה לגופו:
- 33 "שיעור ההפחתה במזונות האב במקרים של משמורת משותפת, ייעשה בכל מקרה

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 29969-05-13

תמ"ש 396-01-14

תמ"ש 30069-05-13

תמ"ש 30017-05-13

- 1 ונסיבותיו תוך איזון ראוי בין מכלול הגורמים לרבות, גובה הכנסות שני ההורים; רמת
2 החיים לה הורגלו הקטינים; צרכי הקטינים ועוד כהנה וכהנה. ... ברי כי יש לבחון את היקף
3 הפחתת דמי המזונות במקרים של משמורת משותפת, בצורה זהירה לבל תפגע טובת
4 הקטינים" (סעיף 14 לפסק הדין).
- 5 ומן הכלל אל הפרט בהתייחס לנסיבות המקרה שבפניי:
- 6 57. כפי שהוריתי בפרק הרלבנטי לעניין משמורת הקטינים, נקבע כי הקטינים יהיו במשמורתם
7 המשותפת של שני הצדדים. למסקנה זו השלכה על חלוקת נטל צרכי הקטינים בין ההורים.
8 לפיכך, אעבור לדון כעת ביכולתם הכלכלית של הצדדים.
- 9 58. **האב** – האב עובד בחברת מיום 1.7.07 במשרה מלאה ומתלושי שכרו עולה כי
10 בשנת 2014 השתכר סך של 6,236 ₪ לחודש (לאחר ניכוי חובה בלבד). האב טוען כי הוא משלם
11 להוריו דמי שכירות בסך של 1,500 ₪ לחודש (לתצהיר עדותו הראשית צורך חוזה שכירות).
12 יחד עם זאת, לא הוצגו אסמכתאות לעניין תשלום דמי השכירות בפועל וכן, לאור מערכת
13 היחסים בין הנתבע להוריו בעניינים כלכליים, לרבות תמיכתם בבני הזוג במהלך השנים,
14 המסקנה המתבקשת היא כי, בפועל, מתגורר הנתבע בדירת הוריו מבלי שהוא נושא בתשלום
15 דמי שכירות ומכל מקום, לא עלה בידיו להוכיח הוצאה כספית זו, כאמור.
- 16 59. **האם** – האם עובדת במשרד מיום 1.9.05 ומתלושי שכרה לתקופה מחודש 6/2014 ועד
17 לחודש 5/2015 עולה כי בתקופה הנ"ל השתכרה בממוצע סך של 9,925 ₪ לחודש (לאחר ניכוי
18 חובה בלבד). כאמור, האם מתגוררת עם הקטינים בדירה שכורה בגינה היא משלמת דמי
19 שכירות חודשיים בסך של 3,000 ₪ לחודש.
- 20 60. אמנם, צרכי הקטינים פורטו בתביעה בהגזמה מסויימת ואולם, ממילא מסורה לבית המשפט
21 הסמכות לפסוק מזונות על דרך האומדנא (ראו, ע"א 687/83 **מזור נ' מזור** פ"ד ל"ח (3) 29,33)
22 ומבלי להיזקק להוכחה מדויקת של הצרכים (ראו, ע"א 130/85 **ניסים סבן כהן נ' שמעון כהן**
23 פ"ד מ (1), 69). חלק ניכר מהוצאות הקטינים הינו בגין מדור והחזקת מדור וכן בגין הוצאות
24 חינוך, אשר בשלב זה, נוכח גילם של הקטינים מסתכמות בסכומים גבוהים. מן החומר שהונח
25 בפניי עולה בבירור כי הכנסת האם גבוהה מהכנסת האב. שני הצדדים ממצים את פוטנציאל
26 השתכרותם. כמו כן, הקטינים שוהים עם האב מספר לא מבוטל של ימים בחודש כאשר
27 בזמנים אלה הוא נושא בצרכיהם ישירות.
- 28 61. בהביאי בחשבון את יכולתם הכלכלית של ההורים, את צרכי הקטינים וחלוקת זמני שהותם
29 אצל שני ההורים, הגעתי לכלל מסקנה כי נכון יהיה להעמיד החיוב במזונותיו של כל קטין על
30 סך של 850 ₪ לחודש. בנוסף, ימשיכו הצדדים וישאו בהוצאות חינוך ובריאות של הקטינים
31 בחלקים שווים. על מנת לייתר מחלוקות בין הצדדים בעניין זה, יפורטו לחלן רכיבי החינוך
32 והבריאות כדלקמן:

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 29969-05-13

תמ"ש 396-01-14

תמ"ש 30069-05-13

תמ"ש 30017-05-13

- 1 **הוצאות חינוך** – אגרות חינוך, סל תרבות, תשלומי חובה הנדרשים על ידי המסגרות
2 החינוכיות, צהרונים עד סיום כיתה ג', חוג אחד לכל קטין כאשר עלותו הכוללת של כל חוג
3 לכל ילד לא תעלה על סך של 200 ₪ לחודש, שיעורים פרטיים/אבחונים/הוראה מתקנת
4 במידת הצורך, כפי המלצת מנכ"ת הכיתה או המורה היועצת/קייטנות מחזור אחד
5 בחופשת הקיץ בתעריף עירוני.
- 6 **הוצאות בריאות** – טיפולי שיניים, טיפולים אורתודנטיים, משקפיים, ניתוחים חו"ח וכן
7 טיפול רגשי במסגרת ציבורית. בכל מקרה של מחלוקת, המלצת רופא הילדים או מומחה
8 רפואי רלבנטי בתחום היא שתכריע.
- 9 החיוב בהוצאות חינוך ובריאות כאמור לעיל יעשה בכפוף להצגת קבלות, תוך 7 ימים לאחר
10 דרישה ולחלופין, רשאי כל צד לשלם את חלקו ישירות לנותן השירות.
- 11 62. קצבת הילדים ומענק הילדים המשולמים על ידי המוסד לביטוח לאומי ישולמו לאם בנוסף
12 לדמי המזונות. על האם למצות זכאותה להנחות מקסימאליות כאם חד הורית.
- 13 63. ערה אני לכך שדמי המזונות כאמור בפסק דין זה נמוכים מדמי המזונות הזמניים שנפסקו.
14 ואולם, לאחר שקלול כל הנתונים הרלבנטיים כאמור לעיל, הגעתי לכלל מסקנה כי יש הצדקה
15 להפחתתם. באופן זה יוותרו בידי כל אחד מההורים מקורות כספיים שווים, פחות או יותר,
16 לצורך סיפוק צרכי הקטינים ישירות במועדים בהם שוהים הקטינים אצל כל אחד מהם. פסק
17 דין חלוט מיום מתן פסק הדין ואילך, זאת מאחר ודמי המזונות הזמניים שנפסקו כבר
18 "נאכלו" על ידי הקטינים. עד למועד פסק הדין ההחלטה למזונות הזמניים בעינה עומדת.
- 19 64. דמי המזונות צמודים למדד המחירים לצרכן על פי המדד שפורסם ביום 15.11.15 והם יעודכנו
20 אחת לשלושה חודשים. התאמה ראשונה תיעשה ביום 1.3.16.
- 21 65. דמי המזונות כאמור בפסק דין ישולמו עד מלאות לקטינים 18 שנה או עד סיום לימודיהם
22 התיכוניים על פי המועד המאוחר מבין השניים. ממועד זה ועד תום שירות החובה של כל קטין
23 בצח"ל או עד מלאות לו 21 שנה לפי המועד המוקדם מבין השניים, יעמוד החיוב במזונותיו
24 של כל קטין על שליש מן הסכום ששולם בתקופת הקטינות, כפי הצמדתו למדד באותה העת.
- 25 **סוף דבר:**
- 26 66. לעניין התביעה הרכושית – נפסק כאמור בעמ' 2-3 לפסק הדין.
- 27 במידת הצורך ימציאו ב"כ הצדדים פסיקתה מוסכמת לחתימת בית המשפט לעניין מינויו של
28 המומחה, מר .
- 29 67. לעניין הקטינים – נפסק כאמור בעמ' 13 לפסק הדין.
- 30 ב"כ הצדדים ימציאו פסיקתא מוסכמת לחתימת בית המשפט לעניין סמכויות עו"ס לסדרי
31 דין, כאמור בפסק הדין.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תמ"ש 29969-05-13

תמ"ש 396-01-14

תמ"ש 30069-05-13

תמ"ש 30017-05-13

1

2

68. לעניין תביעת המזונות נפסק כאמור בעמ' 18 ו-19 לפסק הדין.

3

69. לאור התוצאה, אינני עושה צו להוצאות משפט וכל צד ישא בהוצאותיו.

4

5

המזכירות תמציא העתק פסק הדין לב"כ הצדדים ותסגור התיקים שבכותרת.

6

7

8

ניתן היום, כ"ה כסלו תשע"ו, 07 דצמבר 2015, בהעדר הצדדים.

9

ש.ז.ל

שושנה ברגר, שופטת
סגנית נשיא לענייני משפחה

10

11

12

13

14